

2021. gada Pasaules Antidopinga kodeksa būtiskāko izmaiņu kopsavilkums

Publicēts: 04.01.2021.

Organizācijām

Sportistiem

Treneriem

JAUNUMI

2021.GADA KODEKSĀ

BŪTISKĀKO IZMAIŅU KOPSAVILKUMS

VESELĪBAS NOZĪMĪGUMS KODEKSĀ

Lai ieviestu saskaņotus antidopinga noteikumus visā pasaulē 2004. gadā tika publicēts pirmais Pasaules Antidopinga kodekss. Sākotnēji Kodeksa uzsvars bija vērsts uz godīgu spēli un ētiku, savukārt 2021.gada Kodeksā **vadmotīvs ir veselība**, neizslēdzot iepriekš minētos.

JAUNAS DEFINĪCIJAS Kodeksā padarīs antidopinga noteikumu pārkāpumu sankcijas daudz elastīgākas, piemēram, visos pārkāpumu gadījumos sankcijas vairs nebūs publiskojamas, tas skar:

- **Aizsargājamās personas:** sportistus (jaunākus par **16** vai **18** gadiem atkarībā no apstākļiem) vai

Latvijas Antidopinga birojs informē par būtiskām izmaiņām Pasaules Antidopinga kodeksā, kas stājas spēkā ar 2021. gada 1. janvāri.

Nozīmīgākie, punkti, kam pievērst uzmanību, ir

- 2021.gada Kodeksā vadmotīvs ir veselība;
- jaunas definīcijas;
- uzsvars uz sportistu tiesībām;
- jauni starptautiskie standarti;
- ļaunprātīgi lietotas vielas;
- pārskatītas sacensību laika definīcija;
- uzlabojumi 2021.gada Aizliegto vielu un metožu sarakstā;
- jauns antidopinga noteikumu pārkāpums un esošo antidopinga pārkāpumu izmaiņas;
- un vainu pastipriņošie apstākļi.

Materiāls *pdf* formātā ir pieejams zemāk.

JAUNUMI

2021.GADA KODEKSĀ

BŪTISKĀKO IZMAIŅU KOPSAVILKUMS

VESELĪBAS NOZĪMĪGUMS KODEKSĀ

Lai ieviestu saskaņotus antidopinga noteikumus visā pasaulē 2004. gadā tika publicēts pirmais Pasaules Antidopinga kodekss. Sākotnēji Kodeksa uzsvars bija vērstis uz godīgu spēli un ētiku, savukārt 2021.gada Kodeksā **vadmotīvs ir veselība**, neizslēdzot iepriekš minētos.

JAUNAS DEFINĪCIJAS Kodeksā padarīs antidopinga noteikumu pārkāpumu sankcijas daudz elastīgākas, piemēram, visos pārkāpumu gadījumos sankcijas vairs nebūs publicējamas, tas skar:

- **Aizsargājamās personas:** sportistus (jaunākus par **16** vai **18** gadiem atkarībā no apstākļiem) vai sportistus, kuriem ir ierobežota rīcības spēja, piemēram, intelektuālās attīstības traucējumi.
- **Amatieru līmeņa sportistus:** sportistus, kuru sankcijas drīkst vērtēt atšķirīgi no starptautiska līmeņa vai valsts līmeņa sportistiem.

UZSVARS UZ SPORTISTU TIESĪBĀM

JAUNUMI

2021.GADA KODEKSĀ

BŪTISKĀKO IZMAIŅU KOPSAVILKUMS

ĻAUNPRĀTĪGI LIETOTAS VIELAS

Aizliegto vielu sarakstā ar 2021.gadu ir iekļauta nelegālo apreibinošo vielu grupa, kas tiek pārmērīgi lietotas sabiedrībā un kas bieži tiek lietotas ārpus sportisko rezultātu uzlabošanas konteksta, piemēram, marihuāna un kokaīns, MDMA jeb ekstāzi, kā arī heroīns.

Gadījumos, kad šādas vielas tiek atrastas sacensībās:

- tiks būtiski samazināts sankciju ilgums, ja lietošana notikusi ārpus sacensībām un nav saistīta ar sportiskajiem rezultātiem;
- tiks vērsta uzmanība uz sportistu samazinot sankciju ilgumu, ja tiek pabeigta apstiprināta ārstēšanas programma.

PĀRSKATĪTA SACENSĪBU LAIKA DEFINĪCIJA

"Laika posms, kas sākas pulksten 23.59 dienā pirms sacensībām, kurās sportistam ir paredzēts piedalīties sacensībās, līdz šo sacensību un ar šīm sacensībām saistītā paraugu iegūšanas procesa beigām."

ATŅEMTO NAUDAS BALVU PĀRDALE

Ja sportists sacensībās iegūst naudas balvu un vēlāk atklājas, ka viņš ir pārkāpis antidopinga noteikumus, sporta organizācijai vai atbildīgajām institūcijām ir pienākums atgūt naudas balvas summu atgūt un pārdalīt starp sportistiem, kuriem tā būtu pienākusies, ja šodienais sportists nebūtu piedalījies sacensībās.

Atbilstoši izmainām Starptautiskajā standartā par terapeitiskās lietošanas atļaujām sportistam, kas ārpus sacensībām lietojis vielu, kas ir aizliegta tikai sacensību laikā ir **tiesības pieteikties TLA** ar **atpakaļejošu spēku**.

UZLABOJUMI 2021. GADA AIZLIEGTO VIELU SARAKSTĀ

- satura rādītājs, kurā sniegts veselības stāvokļu piemēru saraksts, kam var izrakstīt dažādu kategoriju receptes;
- ievads, kurā definēti daži no sarakstā izmantotajiem terminiem;
- katras kategorijas virsraksti, kas norāda, kuras vielas vai metodes ir aizliegtas jebkurā laikā vai sacensību laikā, kuras kategorijas vielas ir īpašas un kuras tādas nav, un, vai kategorijā ir iekļautas ļaunprātīgi izmantojamās vielas;
- skaidri definēti kategoriju un apakškategoriju virsraksti;
- izņēmumi un piezīmes kategorijās, kuras tagad ir skaidrāk noteiktas; un
- jauns vielu un metožu indekss dokumenta beigās, kurā uzskaitītas sarakstā minētās vielas un metodes.

JAUNUMI

2021.GADA KODEKSĀ

BŪTISKĀKO IZMAIŅU KOPSAVILKUMS

JAUNS ANTIDOPINGA NOTEIKUMU PĀRKĀPUMS: ZIŅOTĀJU AIZSARDZĪBA

Par antidopinga noteikumu pārkāpumu nedrīkst klusēt, taču ziņotāji ir jāaizsargā, tādēļ, ja

- kādam tiek draudēts vai kāds tiek iebiedēts, lai atturētu no ziņošanas par antidopinga noteikumu pārkāpumiem atbildīgajām institūcijām;
- vai tiek īstenota atribība, pret ziņotāju.

Par šādu antidopinga noteikumu pārkāpumu var tikt piešķirta mūža diskvalifikācija no sporta

ESOŠO ANTIDOPINGA PĀRKĀPUMU IZMAIŅAS:

PAPILDUS LĪDZDALĪBAI ARĪ LĪDZDALĪBAS

MĒGINĀJUMS: atbildība par mēģinājumu

iesaistīties vai slēpt citas personas izdarītu antidopinga noteikumu pārkāpumu. **Sankcijas ilgums divi gadi līdz mūža diskvalifikācijai.**

FALSIFIKĀCIJA: iesaistīšanās krāpnieciskās darbības (piemēram, viltotu dokumentu iesniegšana) antidopinga noteikumu pārkāpumu rezultātu pārvaldības gaitā ir atsevišķs pārkāpums, par kuru nosaka papildu sankcijas.

ATTEIKŠANĀS NO DOPINGA KONTROLES

Ja sportists spēj pierādīt, ka pārkāpums nav izdarīts ar nodomu un vainas pakāpe attaisno diskvalifikācijas termiņa samazinājumu, četru gadu diskvalifikāciju var samazināt līdz diviem gadiem.

VAINU PASTIPRINOŠI APSTĀKĻI

Ja antidopinga pārkāpumā pastāv vainu pastiprinoši apstākļi, tie var būt par pamatu ilgākai diskvalifikācijai nekā to paredz standarta sankcijas (piemēram, atkarībā no pārkāpuma smaguma diskvalifikāciju var pagarināt par diviem gadiem).

Vainu pastiprinoši apstākļi ir:

- vairāku aizliegtu vielu vai metožu izmantošana vai glabāšana,
- vairāku antidopinga noteikumu pārkāpumu izdarīšana un
- atkārtota pārkāpuma izdarīšana.

ĀTRĀKA LIETU IZSKATĪŠANA

VIEGLĀKAS SANKCIJAS PAR LAICĪGU ATZĪŠANOS PĀRKĀPUMĀ

Sportistam vai citai personai, kurai draud **četrus** gadu diskvalifikācija, sankcijas var samazināt par **vienu** gadu, ja persona atzīst pārkāpumu un piekrīt sankcijām 20 dienu laikā pēc paziņojuma par pārkāpumu.

VIENOŠANĀS** NOSLĒGŠANA PAR REZULTĀTU PĀRVALDĪBU

Vienošanos var noslēgt, ja sportists vai cita persona atzīstas antidopinga noteikumu pārkāpuma izdarīšanā un piekrīt antidopinga organizācijas piedāvātajai sankcijai. Sankcijas var mīkstināt, ņemot vērā - **pārkāpuma smagumu, vainas pakāpi, un to, cik ātri sportists vai cita persona ir atzinusies pārkāpumā.**

Sportistam vai citai personai, kas apsver iespēju noslēgt vienošanos lietā, ir tiesības apspriest vainas atzīšanu saskaņā ar "vienošanās par informācijas neizmantošanu lietā". Ja nav iespējams panākt vienošanos starp sportistu un antidopinga organizāciju, antidopinga organizācija nedrīkst izmantot lietas vienošanās pārrunās iegūto informāciju pret sportistu vai citu personu nevienā no rezultātu pārvaldības procesiem.

***Vienošanās nav pārsūdzama*

www.antidopings.gov.lv